

مسمومیت با سرب

به اطلاع همکاران محترم می‌رساند که مرکز ADR دو مورد گزارش مبنی بر مسمومیت ناشی از سرب به شرح زیر دریافت داشته است:

گزارش اول مربوط به آقای ۶۸ ساله ای می‌باشد که به مدت ۲۰ سال به علت ابتلا به دیابت ملیتوس تحت درمان با داروهای ضد قند خوراکی قرار داشته، معتاد به مصرف اوپیوم خوراکی نیز بوده است. از حدود ۲۰ روز قبل از مراجعه به بیمارستان با شکایت از درد شکم، ضعف و بیحالی مفرط، کاهش وزن و سپس کاهش سطح هوشیاری به پزشک مراجعه می‌کند. بر اساس آزمایش‌های صورت گرفته سطح خونی سرب ۱۶۸ mcg/dl گزارش می‌گردد. متأسفانه بیمار علیرغم اقدامات درمانی لازم فوت می‌نماید.

مورد دوم آقای ۲۷ ساله ای است که شاغل در باطریساز و معتاد به اوپیوم خوراکی می‌باشد. از یک ماه پیش از بستری در بیمارستان، به دنبال درد شکم و پهلوها به پزشک مراجعه می‌نماید و از دو هفته قبل لرزش اندامها نیز به علائم بیمار اضافه می‌شود. سطح خونی سرب بیمار اندازه گیری و ۱۵۲ mcg/dl گزارش می‌گردد. بیمار سریعاً در ICU بستری می‌گردد و پس از دریافت اقدامات درمانی لازم بهبود می‌یابد.

با توجه به گزارش‌های مذکور توجه همکاران محترم را به نکاتی درباره مسمومیت با سرب جلب می‌نماید:

۱- سرب امروزه به عنوان یکی از پرمصرف‌ترین فلزات در صنایع مختلف و همچنین به عنوان یک سم بالقوه مطرح می‌باشد.

۲- منابع سرب بسیار متنوعند، علاوه بر برخی مشاغل صنعتی مانند: باطریساز، تعمیر رادیاتور ماشین، تصفیه خانه‌ها، تخریب و بازسازی پلها، منابعی نظیر هوا، آب، خاک، رنگها، کنسرو مواد غذایی و بسیاری منابع دیگر نیز به عنوان منبع حاوی سرب مطرح می‌باشند.

۳- در شرایطی که سطح خونی سرب بالاتر از ۴۰ mcg/dl گزارش شود، احتمال مسمومیت با سرب مطرح می‌گردد.

۴- علائم مسمومیت حاد با سرب شامل بی‌اشتهایی، تهوع، ضعف، بی‌حالی و تشنج می‌باشد که ممکن است به آسیب مغزی و آسیب برگشت پذیر کلیه نیز منجر گردد.

۵- علائم مسمومیت مزمن با سرب در کودکان، کاهش وزن، ضعف و کم‌خونی می‌باشد. همچنین در کودکان تغییرات در رفتار و برخورد اجتماعی نیز می‌تواند از علائم اولیه مسمومیت به شمار رود. در بزرگسالان علائم گوارشی، کولیک و افتادگی معده دست نیز به ندرت بروز می‌کند. همچنین افزایش فشار خون و نقرس نیز ممکن است در اثر تماس مزمن با سرب اتفاق افتد.

۶- نکته ای که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و متأسفانه اخیراً مواردی از آن مشاهده شده، مسمومیت با سرب در مصرف کنندگان مواد مخدر می‌باشد.

۷- افزودن سرب به هروئین، اوپیوم و آمفتامین‌ها به منظور افزایش وزن این فرآورده‌ها می‌تواند در مصرف خوراکی یا وریدی ایجاد مسمومیت نماید.

۸- در برخورد با معتادان با علائمی نظیر: درد شکمی، تهوع، استفراغ، دردهای ناحیه کمر و پا، ضعف، کاهش وزن و بی‌اشتهایی باید تشخیص افتراقی مسمومیت با سرب نیز در نظر گرفته شود.

References:

1. Micromedex 2004
2. Mathew J. Ellenhorn. Medical Toxicology Diagnosis and Treatment of Human Poisoning, 1997, 1565.
3. Richard C. Dart. The 5-minute Toxicology Consult, 2000, 458-463.
4. Archives of Iranian Medicine, January 2006 و 9(1).
5. The Quarterly Journal of Medicine, April 1975, 44(174), 275-84.
6. British Medical Journal, May 1987, 294 (6581), 1233.

از همکاران محترم تقاضا می‌گردد در صورت مشاهده هر گونه عارضه دارویی، مراتب را از طریق ارسال فرم‌های زرد، نمابر (۶۶۴۱۷۲۵۲) و یا با تماس تلفنی (۶۶۴۰۴۲۲۳) به مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها گزارش نمایند.

مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها

معاونت غذا و دارو- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی